A°. 1834. N°. 52.

ZONDAG DEN 29sten JUNIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 23sten dezer, het Schip *de Zorgvuldigheid*, Kapt. J. J. Brouwer qq., naar Amsterdam; lading: 351 vaten Suiker, 37 balen Katoen en 3 balen Kakao.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

[*Uittreksels uit de Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad, tot* 10 *Mei* 1834.]

De *Düsseldorfer Zeitung* deelt nopens het jongste voorval te Frankfort het volgende nadere berigt onder dagteekening van 3 dezer mede: Gisteren avond had hier een voorval plaats, hetwelk alle regtgeaarde inwoners met innig smartgevoel moest doordringen. Omstreeks 10 ure had een aan de konstapelwacht staande soldaat van eenen fuselier der linietroepen de waarschuwing ontvangen om zich van zijnen post te verwijderen, vermits men voornemens was om onderscheiden gevangenen te bevrijden. Oogenblikkelijk gaf de schildwacht hiervan kennis aan zijne superieuren, waarop al de manschap onder het geweer trad. Kort daarna verscheen in de nabijheid van het wachthuis een troep menschen, die echter, toen eene patrouille zich daarheen begaf, op haar verlangen uit-een ging. Weinig tijds daarna daagde eene grootere massa volk op, en ter zelfder tijd stelden 5 der gevangenen eene poging in het werk om zich uit den kerker op straat neder te laten en te ontvlugten. Door dezen tweeden volkshoop was op de tegen denzelven afgezonden patrouille geschoten, waarna deze het vuur beantwoordde. Van de 5 gevangenen gelukte het aan twee hun voornemen ten uitvoer te brengen, twee andere verkregen bij het nederdalen verwondingen, waardoor hun het ontvlieden onmogelijk werd, de vijfde, een student uit Wundsiedel, Rubner genaamd, werd gekwetst en overleed aan de gevolgen. De geweerlosbrandingen moesten herhaald worden, ten gevolge waarvan, helaas, vele hier woonachtige lieden als offers hunner roekelooze onderneming zijn gevallen. Tot dus verre weet men, dat 5 personen gesneuveld en verscheiden gewond zijn. Men stelde gedurende den nacht alle doeltreffende maatregelen in het werk ter opsporing van de gevlodenen, en gelukte het eenen derzelven nog binnen de stad op te vangen, zoodat tot heden toe nog slechts een van de vijf losgebroken gevangenen niet is terug gevonden kunnen worden. Deze betreurenswaardige gebeurtenis, naar welke alreeds het ijverigste onderzoek is begonnen, kan eeniglijk daartoe strekken, om het bewijs te leveren dat alle ondernemingen van booswichten hier moeten mislukken, dewijl zij nergens in hunne afschuwelijke poging ondersteuning aantreffen. De rust was oogenblikkelijk hersteld, en de meeste ingezetenen van Frankfort vernamen eerst heden ochtend welk droevig voorval gisteren avond had plaats gegrepen.

De soldaat, die, gelijk hier boven is vermeld, de schildwacht raadde zich te verwijderen, is in hechtenis genomen. In den loop van den nacht zijn ook nog verscheiden arrestatien bewerkstelligd, ten gevolge waarvan men de hoop mag voeden diegenen, welke dezen schandelijken aanslag bewerkt, en zoo doende menschenlevens op het spel gezet hebben, te zullen ontdekken. Bij eene proklamatie van den Senaat aan de burgerij wordt deze dringend aangemaand de behulpzame hand hiertoe te leenen.

— In de *Würtemberger Zeitung* leest men uit Stuttgardt, dd. 1 Mei het onderstaande: Van de met verlof naar huis gezonden soldaten is een aantal met spoed terug ontboden, en zijn reeds gisteren vele verlofgangers hier aangekomen. Bij de hier in garnizoen liggende regementen zijn, naar men verneemt, voor elke kompagnie 10 man opgeroepen. Ook merkt men sedert verscheiden nachten op, dat de gewone militaire patrouilles in sterker getal en menigvuldiger dan voorheen onze stad doorkruisen, verzekerende men daarenboven, dat zoowel deze als de schildwachten van scherpe patronen zijn voorzien geworden. — Naardien in onze stad de diepste rust en beste orde heerschen er nergens aanleiding tot het storen derzelve schijnt te bestaan, moet de drijfveer tot deze krijgsmaatregelen niet anders dan in van buiten ontvangen aanzoeken gelegen zijn.

— De *Schawbische Merkur* meldt onder dagteekening van 28 April uit Munchen het volgende: Aangemerkt de onlangs door den *Neurenberger Korrespondent* uit Munchen medegedeelde tijding, dat Dr. Wirth na het doorstaan der tweejarige gevangenisstraf; een nieuw proces wegens hoogverraad te wachten heeft, inderdaad gegrond is, zoo verwekte het eervolle gedrag, onlangs door Dr. Wirth bij de ter zijner bevrijding aangewende pogingen gehouden, daarentegen bij onze authoriteiten eene algemeene betuiging van achting, aan welke trouwens Dr. Wirth, gedurende zijne staatkundige woelingen in onze hoofdstad, veelvuldige bewijzen van de onbuigzaamheid zijns karakters had gegeven. Volgens door zekere personen geuite gezegden zou het niet onmogelijk wezen, dat zulke regtschapen handelwijze, in tegenoverstelling van die des Heeren Siebenpfeiffer, op den verderen loop van Dr. Wirths zaak eenigen invloed uitoefende. te meer naardien onze Regering over het algemeen gaarne met zachtheid jegens de staatkundige gevangenen, bij welke berouw en gedrags-verbetering wordt opgemerkt, te werk gaat. Ook met betrekking tot al het voorgevallene in de Rijn-distrikten zou het beginsel van toegevendheid algemeen worden opgevolgd, zoo niet strengheid ook nu nog noodwendig toescheen, vermits de voortdurende rustverstoringen blijkbaar worden bewerkt door eene partij, die eene en dezelfde strekking als de barrikaden-helden in Frankrijk schijnt te hebben, en op de overige bevolking van de Rijnladen meer of minder invloed tracht uit te oefenen. — De staatkundige gevangenen in Beijeren, die zich thans alle te Munchen bevinden, worden met veel inschikkelijkheid behandeld. Zij bewonen in de nieuwe gevangenhuizen alhier aangename vertrekken en zelfs is het hun vergund dagelijks een uur in afzondering, doch onder opzigt, in de schaduwrijke tuinen achter deze gevangenissen door te brengen. Desgelijks is hun het genot van licht en het gebruik van een mes bij hun eten toegestaan. De bemiddelde gevangenen houden eene goede tafel op eigen kosten; zij, die dit niet kunnen, ontvangen, als dagelijks voedsel, soep benevens drie vierde pond vleesch en daarenboven nog eene groote kwantiteit brood, ter waarde van 4 kr., hetwelk ook in geld wordt uitbetaald, ten einde de gekerkerden zich kleinere benoodigdheden zouden kunnen aanschaffen.

— De heden bij ons ontvangen Belgische Dagbladen behelzen bijna niets der overneming waardig. Alleen berigt het *Journal du Commerce d'Anvers*, vernomen te hebben, dat Oostenrijk en Pruissen aan den Hertog van Nassau zouden hebben voorgesteld, een gedeelte van den regter-oever der Maas tot Hertogdom van Limburg te verheffen, maar te bedingen dat, ingeval van teragvalling (reversibiliteit), Holland het regt zoude hebben, dit Hertogdom voor geld aan te koopen, en dat de Hertog van Nassau dit voorstel zoude hebben aangenomen.

In het *Journal de Luxembourg* leest men: Eene der eerste Huizen van Belgie heeft een besluit genomen, hetwelk als een denkbeeld kan geven van de orde die in dat land heerscht en van den waarborg welken de eigendom er vindt. Ten gevolge der wegens de Orangistische inschrijvingslijsten bedrevene verwoestingen heeft de Prins de Ligne bevel gegeven om alle zijne onroerende goederen, benevens zijn Brusselsch Hôtel, te verkoopen. Z. D., wiens voorbeeld door elf der voornaamste familien staat gevolgd te worden, neemt de wijk in Duitschland. Daar zullen zij beschut zijn tegen geweldenarijen en plunderfeiten, welke men weet, dat zich met ieder oogenblik vernieuwen kunnen, onder een Gouvernement, hetwelk even geschikt is om ze te bewerken als onbekwaam om ze te beteugelen.

PARIJS, 6 *Mei.*

De aanspraak van den russischen ambassadeur, namens het corps diplomatique, aan den Koning, heeft de aandacht der onderscheidene partijen opgewekt. De warme liberalen en republikeinen beschouwen den inhoud van deze aanspraak als een blijk, dat de mogendheden 'er op rekenen, dat het bewind van Frankrijk zich meer en meer van de grondstellingen der omwenteling van Julij zal verwijderen, ten einde het openbaar gezag meerdere klem bij te zetten, en dat de Koning, bij zijn antwoord, de gezanten in die meening heeft willen versterken.

De organen van de zoogenaamde derde partij betoonen zich almede eenigzins ontevreden met de bedoelde aanspraak en het daarop gegevene antwoord. Zij vermeenen, dat de Koning zich nimmer kan ontslaan van de verpligtingen, welke de omwenteling hem heeft opgelegd, zonder gevaar te loopen van een bedenkelijke tegenstand te doen geboren worden, en dat hij zich derhalve had behooren te wachten zelfs van den schijn, als of hij genegen was, de beginselen der alleenheerschende monarchen voor de zijne aan te nemen.

Het voornaamste ministeriële ochtendblad dringt aan op de noodzakelijkheid van het nemen van wettelijke maatregelen tegen de regeringloosheid, en wel bijzonder, omdat men zich niet altijd van de stoffelijke kracht, namelijk van kanonnen en bajonetten, zal kunnen bedienen, om de factien te bedwingen. De opposanten beschouwen dit betoog als een gevolg van de vrees, dat de betoonde zucht tot het nemen van afdoende militaire maatregelen ten aanzien van de tegenstanders der regering, welligt eenigen ongunstigen invloed zonde kunnen uitoefenen op de aanstaande verkiezingen.

Het aangekondigde besluit, om Algiers te behouden, behaagt den warmen liberalen. Zij beschouwen het als een gevolg van den nationalen wil, en als een bewijs, dat men, des gevorderd, den nijver van Engeland allezins durft braveren.

(*Haarl. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

(27978) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 4 Julij 1834, des morgens *negen* uren, ter kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen: De Slaven met namen: *Affiba*, *Amba*, *Bila*, *Sese*, *Antonij*, *Josephus* en *Frans*; aankomende RACHEL FERNANDES, geboren CARILHO, Erfgename en Executrice Testamentair van J. FERNANDES JUNIOR.

Paramaribo den 28 Junij 1834.

PARNASSIJNS *der Nederlandsche Portugesche Israëlitische Hoofd-Synagoge*, maken aan de Ledematen hunner Gemeente bekend, dat het *Cohier van Finta* of onvrijwillige belasting over het loopend jaar, en betaalbaar in de maand September e. k., van heden af tot en met den 10den Julij h. a., uitgezonderd des Zaturdags en Zondags, van des morgens 8 tot 10 uur, ten huize van den Ontvanger den Heer MOs. NAAR, ter *visie* is liggende, kunnende de zoodanige die eenig reden van bezwaar daartegen vermeenen te hebben, zich schriftelijk dewegens aan het Collegie van Parnassijns, gedurende het hier boven bepaald tijdvak, mogen adresseren.

Paramaribo den 24 Junij 1834.

De Secretaris bij Parnassijns voornoemd,
M. C. NASSIJ.

(28519) * * Heden avond ter *half elf* uren, beviel voorspoedig van eenen welgeschapen doch levenloozen Zoon, SOPHIA HUIDEKOPER hartelijke geliefde Echgenote van
H. J. A. WITTERING.

Paramaribo den 27 Junij 1834.

(27693) De ondergeteekende in relatie als Testamentaire Executeur van nu wijlen den Wel Edel Gestr. Heer A. H. ZSCHUSCHEN verzoekt bij deze alle de genen welke eenige deugdelijke vorderingen mogten hebben tot lasten van gemelden Boedel, daarvan zoo spoedig mogelijk, naauwkeurige opgaaf bij denzelven te doen, om na accoord bevinding derzelve, betaling te erlangen; — en noodigt voorts derzelven Debiteuren, om binnen den kortst mogelijken tijd, hunne verschuldigden te voldoen, ten einde daardoor voor te komen, de onaangename gevolgen, welke de geregtelijke opeisching daarvan noodwendig te weeg zoude brengen.

Paramaribo den 28 Junij 1834.

C. VALLEE,
Testamentaire Executeur.

(27692) De ondergeteekende heeft bij behoorlijke procuratie tot zijne *Gemagtigden* aangesteld, de Heer CHs. VALLEE.

Paramaribo den 28 Junij 1834.

J. P. HEBECKER.

(27709) De ondergeteekende, door de Edele Schoolcommissie na gehouden examen, tot *OPENBAAR ONDERWIJZER* binnen deze Kolonie toegelaten, heeft de eer, Ouders en Voogden te berigten, dat zijne School voor JONGE HEEREN en JONGE JUFVROUWEN, met *primo* Julij aanstaande, zal worden geopend aan de *Joden Breede Straat*, La. D. No. 16; terwijl hij zich in de gunst en het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers aanbeveelt.

Paramaribo den 28 Junij 1834.

DAVID VIEIRA.

(24896) M. A. KEIJSER, zal op Woensdag den 2den Julij e. k., des morgens ten 9 uren, op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen, IJzerwaren, Glas- en Touwwerk, enz.

Mengelwerk.

DE VELDMAARSCHALK KUTUSOW.

In den heeten strijd, dien de *Polen* weleer voor hunne vrijheid kampten, lag, op den dag eens bloedigen gevechts, onder de dooden van het slagveld, zwaar gewond, GOLONITSCHEF KUTUSOW, destijds Kolonel bij de *Russische* armee. Eenige *Polen*, die hem vonden, erbarmden zich over den ongelukkigen, verbonden zijne wonden, wierpen over den naaktgeplunderden een' ouden overrok, en bragten hem in een nabijgelegen dorp, waar hij wel huisvesting vond, maar, van alle geneeskundige hulp verstoken, een' smartelijken dood te gemoet zag. KUTUSOW vermande zich. Hij kende de omstreken en de stelling der legers naauwkeurig, en nam het besluit, naar het, 3 of 4 uren verwijderde, *Pruissische* leger te vlugten. Hij stond, in een' door de maan verlichten nacht, van zijn strooleger op, en sleepte zich, meest op handen en voeten kruipende, tot aan de *Pruissische* voorposten. Hier verstond echter niemand zijne taal, en nog minder konde men in deze havelooze *Poolsche* kleeding een *Russisch* Officier vermoeden. Hij was in gevaar van door het piket teruggewezen of zelfs mishandeld te worden, toen zijn goed geluk een *Pruissisch* Officier, VON HORN genaamd, bij hem bragt, die wel met de taal des vreemdelings even weinig bekend was als zijne soldaten, maar toch menschelijke gevoelens bezat, den gekwetsten aan het opzigt eens bekwamen Veldarts overgaf, en daarbij de kosten ter verpleging voorschoot.

KUTUSOW's sterke natuur herstelde zich spoedig, en hij had intusschen ook gelegenheid gevonden, VON HORN met zijn' persoon en lotgevallen bekend te maken. Hij was nu geheel hersteld, en voornemens van zijnen redder afscheid te nemen, en naar de *Russische* armee terug te keeren, toen HORN hem bij het afscheidnemen een papier in de hand drukte, en met de woorden: »Vaarwel, en reis voorspoedig naar *Petersburg!*" zich schielijk verwijderde. Het papier bevatte 16 Friedrichs'or, en daarbij de weinige regelen: »Indien gij u eens in staat bevindt mij deze som terug te geven, is het goed. Zoo niet, behoeft gij daarover geene zorg te hebben."

HORN hoorde niets meer van KUTUSOW, die intusschen tot den rang van Veldheer steeg, en zich het geheele vertrouwen van zijne Vorst verwierf. Na den slag bij *Austerlits* bragt hij de *Russische* armee over *K.* terug, waarbij hem van de *Pruissische* zijde de Heer VON TR-D als Kommissaris werd medegegeven. Toen die aan de *Pruissische* grenzen de korpsen ontving, en zich aan den Generaal KUTUSOW als zijnen geleider door het *Pruissische* gebied voorstelde, was de eerste vraag van den Generaal: »Kent gij eenen Heer VON HORN, in dienst van uwen Monarch?"— »Ja, ik ken hem, en ik vereer in hem een' mijner beste vrienden."— »Leeft hij? Waar is hij? Schielijk, zeg het mij!"— »Hij bevindt zich als Kapitein en Adjudant-generaal in *K.*"— »Vergeet niet, mij hieraan te herinneren, zoodra wij daar aankomen, en breng mij dan terstond bij hem."

Deze opdragt geschiedde als ten overvloede; want naauwelijks bereikten zij de poorten der stad, of KUTUSOW verlangde reeds bij HORN gebragt te worden. Toen hem echter VON TR-D deed opmerken, dat zij eerst den Kommandant der stad moesten bezoeken, antwoordde hij ongeduldig: »Goed, maar dan aanstonds naar HORN."

Zij traden de woning van den Kommandant, en KUTUSOW viel, zonder op dezen acht te slaan, met den uitroep: »Redder mijns levens, mijn weldoener!" in de armen van HORN, die daar juist tegenwoordig was. Na de eerste hartstogtelijke begroeting wendde hij zich tot den Kommandant, en verhaalde hem de edele handelwijs van HORN. Hierop verontschuldigde hij zich bij dezen wegens het stilzwijgen, tot hiertoe door hem gehouden, voegde daarbij: »Thans wil ik ten minste mijne geldschuld voldoen," en overhandigde hem eene beurs met 4000 roebels. Zonder te spreken, ging HORN naar eene nabij zijnde tafel, nam uit de beurs 16 Friedrichsd'or, en gaf het overige aan KUTUSOW terug, met de woorden: »Ik heb genomen, Heer Generaal, 't geen ik u eens leende, en daarmede houdt gij op mijn schuldenaar te zijn."— »Kan ik dan in 't geheel niets voor u doen?"— »Ik heb het noodige, en weet matig te leven."— »Hebt gij kinderen?"— »Een zoon."— »O, zoo geef dien aan mij over! Ik zal hem tot vader verstrekken."— »Dat ben ik voor hem. En daarenboven behoort hij aan zijn vaderland toe."— »Waar is hij thans."— »Op het Militair Instituut te ***."— »Is dat het voornaamste in de *Pruissische* Staten?"— »Neen, het voornaamste is te *Berlijn*; maar het jaargeld in hetzelve bedraagt 700 daalders, en zoo veel veroorloven mijne omstandigheden niet."

KUTUSOW wendde nu het gesprek op andere zaken, en nam vervolgens een hartelijk afscheid van den redder zijns levens. Acht dagen daarna ontving de Heer VON HORN een' brief van het bestuur van het Militair Instituut te *Berlijn*, waarin hij werd verzocht, zijnen zoon daarhenen te zenden, dewijl reeds het onderhoud gedurende vier jaren voor denzelven met 2800 daalders was vooruitbetaald. De Heer VON HORN deed zulks. (*Vaderl. Letteroef.* 1833.)

VERGELIJKING DER MAGT VAN PORTUGAL EN NEDERLAND IN 1648.

(Uit de Redevoering van den *Portugeschen* Jezuit, VIEYRA in eene Kabinetsvergadering van Keizer JAN IV, over de vraag, of men *Brazilië* af zou staan. Bij SOUTHEY, *Hist. of Brazil*, Vol. II. p. 225.)

»Wij (de *Portugezen*) kunnen misschien nog éene uitrusting ter zee doen; *Holland* vele. De *Westindische* Compagnie moge arm zijn; en zal ons alles, wat wij in *Indië* nog hebben, ontnemen. *Kastilië* maakt een' onteerenden vrede met *Holland* liever dan dat land en *Frankrijk* te gelijk tot vijand te hebben. *Frankrijk* lijdt liever van *Holland* verongelijkingen, dan zich bloot te stellen, om tevens met hetzelve en *Spanje* in oorlog te komen; en wij, die nooit onze krachten berekenen, wij zouden oorlog met hen voeren! Zonder twijfel zouden *Spanje* en *Holland*, wanneer zij vereenigd waren, de wereld veroveren; en wij denken die beide tegenstand te kunnen bieden! Waar zijn onze soldaten? Bij elke verontrustende tijding moet men de studenten van de Hoogescholen, handwerkslieden uit hunne winkels, boeren van den ploeg nemen. Waar is ons geld? In dit jaar alleen zijn zestig schepen (door de *Hollanders*) genomen. Acht jaren zijn er verloopen, sedert wij ons van *Spanje* bevrijd hebben, en nog zijn de grenzen niet bevestigd, nog is *Lissabon* niet in staat van verdediging — bij gebrek aan middelen! Vergelijk hiermede 's vijands hulpbronnen! In *Holland* heeft men *veertienduizend* schepen; in *Portugal* geen honderdvijftig. In *Oostindië* hebben de *Hollanders* meer dan *honderd* oorlogschepen tusschen de 24 en 50 stukken; wij geen één. In *Brazilië* hebben zij zestig schepen, waaronder vele groote; wij zeven, zoo wij ze nog hebben. Zij zijn van de *Spaansche* magt ontslagen, die nog geheel tegen ons gerigt is. Zij hebben in *Europa* geen' vijand; wij geenen vriend. Zij hebben meer dan tweemaal honderdduizend zeelieden; wij vierduizend. Zij hebben overvloed aan krijgsbehoeften; wij niets, behalve 't geen wij van hen koopen. Zij hebben uitmuntende Ingenieurs, beste Officieren, uitstekende soldaten; wij wel goede soldaten in *Brazilie*, maar geene bevelhebbers. In 't kort: de *Hollanders* hebben hunne vlijt, hunne nijverheid, hunne zucht naar voordeel, hunne eendragt, hunne liefde voor 't algemeen welzijn; wij, onze tweedragt, onzen nijd, onze verwaandheid, onze nalatigheid, en ons eeuwig uitsluitend eigenbelang."

VIEYRA was in *Holland* geweest. Zijn raad, *Pernambuco*, in *Brazilië*, te verkoopen, en dan ook alles in *Indië* te behouden, zou waarschijnlijk voor *Portugal* nuttig geweest zijn. Thans won dit Rijk het eerstgenoemde land, maar verloor daarvoor *Ceylon*, *Coromandel* en geheel *Malabaar*. (*Vaderl. Letteroefeningen*, 1834.)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBREGHT.